

Vergaderjaar 2016–2017

32 824

Integratiebeleid

Nr. 177

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 december 2016

Deze brief is een reactie op het verzoek van het lid Buma, zoals gedaan in het ordedebat van 14 december 2016 (Handelingen II 2016/17, nr. 35, item 7) naar aanleiding van de berichtgeving dat de Diyanet vertegenwoordiger in Nederland informatie over mogelijke Gülenisten in Nederland verzamelde en waarin hij het CDA als een bolwerk van Gülenisten bestempelde. Dit nieuws heeft begrijpelijkerwijs tot de nodige commotie geleid.

Het kabinet is in eerdere communicatie met de Kamer zeer helder geweest dat er geen sprake kan zijn van inmenging door de Turkse autoriteiten in de Turkse gemeenschap in Nederland, noch van export van de spanningen vanuit Turkije naar Nederland. Nederland spreekt Turkije hier consequent op aan.

Dit is ook geschied naar aanleiding van de berichten in de Nederlandse media vorige week over rapportages vanuit de Turkse diplomatieke en consulaire vertegenwoordiging in Nederland aan Ankara over vermeende banden van Nederlandse burgers en organisaties met de Gülen-beweging. Op 14 december 2016 is de Tijdelijk Zaakgelastigde van de Turkse regering ontboden op het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

In dit gesprek is aan de Turkse Tijdelijk Zaakgelastigde duidelijk gemaakt dat het kabinet constateert dat er in dit geval grenzen zijn overschreden. Het doorgeven van informatie aan de Turkse autoriteiten over Nederlandse personen en organisaties die onder controle van de Gülen-beweging zouden staan is wat het kabinet betreft een vorm van ongewenste en niet acceptabele inmenging in het leven van Nederlandse burgers door een diplomatieke vertegenwoordiger. Daarnaast zijn de uitspraken in de media van de waarnemend attaché Religieuze Zaken, de heer Yusuf Acar, over een Nederlandse politieke partij, het CDA, volstrekt niet aanvaardbaar. De regering heeft dan ook in dit gesprek beide zaken scherp afgekeurd.

In vervolg op dit gesprek is in goed onderling overleg door de Turkse autoriteiten besloten de heer Acar terug te trekken uit Nederland. Op 20 december heeft de Turkse ambassade de heer Acar officieel afgemeld bij het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken. De heer Acar is inmiddels teruggekeerd naar Turkije.

Op 15 december vond eveneens een hoogambtelijk gesprek plaats op het Ministerie van SZW met het bestuur van de Islamitische Stichting Nederland (ISN/Diyanet Nederland). Hierbij was ook de heer Acar aanwezig vanwege zijn positie als voorzitter in het bestuur van ISN.

In dit gesprek is ISN door SZW om opheldering gevraagd en is door SZW benadrukt dat het kabinet bovenstaande gang van zaken afkeurt.

Daarnaast is ook gesproken over de samenstelling van het bestuur van ISN. De huidige structuur van ISN met aan het hoofd van het bestuur een diplomatiek vertegenwoordiger die daardoor een «dubbele pet» draagt, belemmert het uitoefenen van de religieuze doelstellingen van ISN. Dit wekt op zijn minst de schijn van een ongewenste vermenging van politiek en religie. SZW heeft erop aangedrongen dat het bestuur van ISN hierop reageert en volkomen duidelijk maakt hoe voorkomen zal worden dat de vermenging van rollen in de toekomst tot dit soort situaties leidt.

ISN heeft op zaterdag 17 december een brief gestuurd naar de fractievoorzitters van de Tweede Kamer waarin wordt aangegeven dat men betreurt dat deze indruk is ontstaan en waarin een intern onderzoek naar de aansturing van de stichting wordt aangekondigd. Het kabinet verwelkomt dit onderzoek en zal op basis hiervan graag met ISN en de Turkse autoriteiten bezien hoe na het vertrek van de heer Acar deze vermenging van rollen kan worden voorkomen. U wordt hierover nader geïnformeerd in de brief die u in februari zal toegaan over de uitvoering van de moties en toezeggingen over de Turkse diasporapolitiek en de Turkse spanningen in Nederland (zie ook Kamerstuk 32 824, nr. 175).

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher